

2. Нараєвська І., Полякова Т. Децентралізація влади та податкова реформа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.brightactions.com.ua/single_post/2016/02/04/Децентралізація-влади-та-податкова-реформа.

Романець Іванна

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Амбрик Л. П.

ПРЕФЕРЕНЦІЙНЕ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Розвинутий малий та середній бізнес – ознака прогресивної економіки. Саме така думка сформувалась у провідних країнах світу. Тому більшість політичних та економічних програм за кордоном ґрунтуються на принципі «Think first small». Специфіка оподаткування малого та середнього бізнесу зумовлює його роль в економіці: розвиток здорової конкуренції, вирішення проблеми зайнятості населення, сприяння економічному зростанню, надання гнучкості економічній системі відповідно до реалій сьогодення.

Проблема преференційного оподаткування малого бізнесу у зарубіжних країнах є надзвичайно актуальною. Вона висвітлена у наукових працях А. Алексеева, І. Білої, Ю. Іванова, В. Кішака, А. Соколовської, В. Тропіної та інших. Проте, не зважаючи на широкий спектр досліджень, недостатньо уваги приділено перспективам імплементації провідного світового досвіду стимулювання розвитку малого бізнесу в Україні.

Система податкового стимулювання розвитку малих підприємств у ЄС не передбачає застосування аналогів вітчизняної спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, натомість поширені інші форми державної підтримки, які функціонують у межах загальної системи оподаткування. Однією з найбільш поширених податкових преференцій для суб'єктів малого підприємництва є прогресивне оподаткування прибутку підприємств (див. табл. 1).

Крім зниженої ставки податку на прибуток суб'єктам малого підприємництва у багатьох країнах надаються інвестиційні податкові пільги – право на прискорену амортизацію, податкові кредити, інвестиційні податкові знижки. Так, у Фінляндії використання прискореної амортизації взагалі обмежене колом малих і середніх підприємств, які освоюють нову продукцію чи працюють у сфері туризму в районах, що розвиваються. У Великобританії для малих підприємств передбачається прискорене списання витрат на придбання обладнання і машин. Крім того, у Великобританії суб'єкти малого та середнього бізнесу можуть застосовувати підвищене вирахування з оподаткованого прибутку (податкову знижку) в розмірі 175% витрат на окремі види НДДКР (для великих підприємств таке вирахування становить 130%). Інвестиційні податкові знижки для підприємств малого і середнього

бізнесу використовують також у Бельгії, Італії, інвестиційний податковий кредит – в Іспанії, Ірландії [1, с. 222].

Таблиця 1

Пільгові ставки корпоративного податку та умови їх застосування в окремих країнах світу в 2017 р.

Країна	Пільгова ставка корпоративного податку, %	Особливості застосування пільгової ставки	Базова ставка корпоративного податку
Канада	26	Податок справляється за пропорційними диференційованими по провінціях ставками	31
Франція	28,0	Застосовується щодо перших 75 тис. євро оподаткованого прибутку малих та середніх компаній з оборотом менше 50 млн. євро	33,33
Іспанія	15,0	Застосовується щодо новостворених компаній з позитивним фінансовим результатом у поточному податковому періоді та у наступному податковому році	25,0
Польща	15,0	Застосовується для новоутворених та малих підприємств. До малих підприємств належать суб'єкти господарювання, дохід від продажу (включаючи ПДВ) яких не перевищував 1,2 млн. євро у попередньому році	19,0
Люксембург	19,0	Застосовується для компаній, в яких оподатковуваний дохід перевищує 30 тис. євро	27,08
		Для компаній з оподатковуваним доходом від 25 тис. євро до 30 тис. євро ставка складає 3 750 євро плюс 39% від суми, що перевищує 25 тис. євро	
Нідерланди	20,0	Застосовується щодо перших 200 тис. євро оподаткованого прибутку	25,0
США	15,0	Застосовується щодо перших 50 тис. дол. США	35,0
	25,0	50 000–75 000	
	34,0	75 000–10 000 000	
	35,0	10 000 000 та більше	

Джерело: складено автором на основі [2; 3]

Податкова система Канади в значній мірі базується на паралельному використанні податкових баз. І уряд, і провінції мають право вводити однотипні податки на одну і ту ж податкову базу. Наприклад, ставка податку на прибуток у провінції Онтаріо становить 26,5% (15% – федеральний податок, 11,5% – провінційна податкова ставка) [2].

З точки зору перспектив імплементації окресленого вище досвіду розвинутих країн у вітчизняну практику, найбільший інтерес становить елементи прогресивного оподаткування прибутку й цільові інвестиційні

преференції для малого бізнесу. Вважаємо доцільним застосування досвіду Канади щодо диференціації податкових ставок корпоративного податку на основі врахування рівня розвитку територій.

Література:

1. Розвиток податкової системи України: трансформація спрощеної системи оподаткування. Науково-практичний коментар до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» від 04.11.2011 №4014-VI / Т. І. Єфименко, С. Л. Лондар, Ю. Б. Іванов, К. В. Давискіба, інш. . – Київ : ДННУ «Академія фінансового управління», 2011 . – 246 с.

2. Corporate Tax Rates Table [Електронний ресурс] / KPMG. – Режим доступу: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/services/tax/tax-tools-and-resources/tax-rates-online/corporate-tax-rates-table.html>.

3. Taxation of Corporate and Capital Income [Електронний ресурс] / OECD Tax Database. – Режим доступу: <https://www.oecd.org/ctp/tax-policy/corporate-and-capital-income-tax-explanatory-annex.pdf>.

Слабик Анастасія

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Валігура В. А.

ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ ЯК УДОСКОНАЛЕНА ФОРМА ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

За останні кілька років у Податкового кодексу України були переписані норми, що стосувались майже всіх видів податків. Тепер, для того щоб посилити процедуру контролю за підприємницькою діяльністю, Асоціація платників податків України на початку 2017 року підготувала новий проект ліберального Податкового кодексу. Також, цей проект може вступити в дію вже з 1 січня 2018 року. У проекті йдеться мова про зміну моделі оподаткування. Основні його пункти такі:

- пропонується об'єднання Єдиного соціального внеску з податком на доходи фізичних осіб, аби його ставка поступово зменшувалась з кожним роком;

- пропонується ввести поняття мікробізнесу (встановити річний оборот в 1 млн. грн.) та малого бізнесу (оборот – 5 млн. грн.), щоб такі підприємства платили податки за різними ставками (8% і 3% відповідно);

- введення податку на виведений капітал.

Основним пунктом бізнес України виділив введення нового податку. Якщо порівнювати податок на прибуток підприємств з податком на виведений капітал, то останній визнаний кращим і ефективнішим, хоча поки що ми не можемо бачити його в дії. Зате з точки зору теорії він виграє у звичайного податку на прибуток.